

Komentari Hrvatskog Telekoma d.d.

u okviru javne rasprave o prijedlogu Pravilnika o prenosivosti broja

- Zagreb, 23. srpanj 2012. godine -

UVODNO

U okviru javne rasprave koju je Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM) otvorila dana 13. lipnja 2012. godine o prijedlogu Pravilnika o prenosivosti broja (dalje u tekstu: Pravilnik), Hrvatski Telekom d.d. (dalje: HT) ovim putem dostavlja svoje komentare.

S obzirom da je HT u više navrata, uključujući prijašnje javne rasprave o istom Pravilniku, HAKOM-u dostavljao očitovanja i prijedloge vezane uz određene odredbe predmetnog Pravilnika, koji su, dijelom, sastavni dio i ovog dokumenta, komentari su i ovom prilikom dani u najboljoj namjeri kako bi HAKOM bio detaljnije upoznat sa problemima u praktičnoj primjeni pojedinih odredaba Pravilnika. Ujedno, ovim putem predlažemo da HAKOM po primitku istih organizira sastanak na kojem bi se dodatno usmeno raspravili pojedini članci Pravilnika te time pridonijelo kvaliteti rasprave.

U slučaju potrebe za dodatnim pojašnjenjima, stojimo Vam na raspolaganju.

OSNOVNI KOMENTARI I PRIJEDLOZI NA POJEDINE ODREDBE

1. Članak 23. prijedloga Pravilnika – Usluga obavještanja o prijenosu broja;

Odredbom članka 23. prijedloga Pravilnika uvode se nove obveze operatorima pokretnih i nepokretnih mreža kojima se propisuju uvjeti i načini pružanja usluge obavještanja krajnjeg korisnika o prijenosu broja.

Konkretno, uvodi se nova obveza operatorima pokretnih i nepokretnih mreža da prije uspostave poziva prema prenesenom broju svog krajnjeg korisnika koji poziva preneseni broj kratkim zvučnim signalom obavijeste da je preneseni broj prenesen u drugu mrežu.

S timu vezi, prijedlogom Pravilnika je definirana i obveza operatora da na zahtjev korisnika, prije uspostave poziva prema prenesenom broju, omoguće pozivatelju prenesenog broja putem glasovne poruke obavijest o elektroničkoj komunikacijskoj mreži u koju je prenesen broj prema kojem se uspostavlja poziv.

Novina se poglavito sastoji u tome što su obveza obavještanja o prijenosu broja kratkim zvučnim signalom, kao i alternativna obveza omogućavanja obavijesti krajnjem korisniku o elektroničkoj komunikacijskoj mreži u koju je prenesen broj prema kojem se uspostavlja poziv putem glasovne poruke, propisane kako za operatore pokretnih tako i za operatore nepokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža, dok u Pravilniku o prenosivosti broja koji je trenutno na snazi obveza obavješćivanja pozivatelja prenesenog broja putem glasovne poruke postoji samo za operatore pokretnih mreža. Također, mobilni operatori su navedenu obvezu trenutno u obvezi pružiti krajnjem korisniku isključivo na njegov zahtjev, a ne automatski kako je za uslugu obavještanja o prijenosu broja putem zvučnog signala propisano predmetnim prijedlogom Pravilnika.

S obzirom na predložene novine, prije svega, ističemo kako iz obrazloženja HAKOM-a na tekst prijedloga Pravilnika nije jasno koja bi bila svrha uvođenja obveze temeljem koje se uz postojeću obvezu

obavještanja pozivatelja prenesenog broja putem glasovne poruke na zahtjev korisnika, uvodi i dodatna obveza obavještanja krajnjeg korisnika o elektroničkoj komunikacijskoj mreži u koju je prenesen broj putem kratkog zvučnog signala. Iako je prijedlogom Pravilnika definirano da aktiviranjem glasovne poruke prestaje obveza obavještanja putem zvučnog signala, istovremeno je propisano da se isključivanjem usluge govorne poruke na zahtjev korisnika usluga obavijesti zvučnim signalom ponovno mora uključiti. Time je zapravo postojeća obveza obavještanja glasovnom porukom propisana isključivo kao alternativa usluzi obavještanja krajnjeg korisnika zvučnim signalom.

HT je mišljenja da se time neosnovano nameću nove obveze za operatore, bez da je jasno koja bi bila stvarna svrha takvih obveza i da se time, istovremeno, ne postiže dodatna zaštita krajnjih korisnika, budući da krajnji korisnici već sada imaju mogućnost u pokretnoj mreži na vlastiti zahtjev aktivirati predmetnu uslugu, a što im u praksi operatori redovito omogućuju. Dakle, HAKOM prijedlogom Pravilnika propisuje nove obveze operatorima bez da je, pri tome, potrebu za istima opravdao odgovarajućim podacima, odnosno, praksom koja bi ukazivala na, primjerice, povećanje broja zahtjeva krajnjih korisnika za istom uslugom. Također, navedena odredba kojom bi operatorima trebalo nametnuti dodatnu obvezu obavještanja putem zvučnog signala i to neovisno o postojanju zahtjeva krajnjeg korisnika nije propisana niti trenutno važećim europskim regulatornim okvirom.

Smatramo kako uvođenje zvučnog signala neće pozivatelju omogućiti dodatnu korisnu informaciju iz razloga što ona sama po sebi ne daje informaciju o tome ima li činjenica da je broj prenesen utjecaja na cijenu ili naplatu pojedinog poziva. Stoga smatramo kako uvođenje nove obveze koja zahtijeva značajna ulaganja u mreže operatora nije razmjerno cilju koji se želi postići, te stoga nije niti opravdano njeno uvođenje.

Nadalje, predložene novine vezane uz usluge obavještanja krajnjeg korisnika o tome da je pozvani broj prenesen u drugu mrežu su naročito nesvrshodne u slučaju prijena broja u nepokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama, s obzirom da u praksi ne postoji razlika u cijenama poziva između nepokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža.

Dodatno, uzimajući u obzir broj operatora koji danas djeluju na tržištu elektroničkih komunikacija, uvođenje novih i dodatnih obavijesti krajnjim korisnicima pored velikog broja različitih poruka koje su trenutno u opticaju, mogao bi samo dodatno opteretiti krajnje korisnike i rezultirati suprotnim efektom.

Zaključno, napominjemo kako bi prema preliminarnim procjenama HT-a, implementacija usluge obavještanja o prijenosu broja putem zvučnog signala u pokretnoj i nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži HT-a te implementacija usluge obavještanja o prijenosu broja putem govorne poruke u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži, predstavljala dodatnu investiciju u iznosu od preko 1 milijuna kuna, dok bi za tehničku implementaciju navedenih rješenja bilo potrebno najmanje dvije (2) godine od dana stupanja na snagu Pravilnika. Navedene procjene dodatno ukazuju na nerazmjernost predložene obveze.

Prijedlog: brisanje odredbe članka 23., stavak 1., 2., 3., 6 i 7. te izmjena odredbe članka 23., stavak 4. na način da isti glasi:

„Operator pokretne elektroničke komunikacijske mreže je obavezan na zahtjev korisnika, prije uspostave poziva prema prenesenom broju, omogućiti pozivatelju prenesenog broja putem glasovne poruke obavijest o elektroničkoj komunikacijskoj mreži u koju je prenesen broj prema kojem se uspostavlja poziv.“

Drugim riječima, predlažemo brisanje novih obveza vezanih uz uvođenje zvučnog signala za operatore u pokretnim i nepokretnim mrežama te zadržavanje postojeće obveze obavještanja pozivatelja prenesenog broja putem glasovne poruke na zahtjev korisnika i to samo za operatore pokretnih mreža, kako je to propisano trenutno važećim Pravilnikom o prenosivosti broja.

2. Članak 24., stavak 9. prijedloga Pravilnika – Ukidanje obveze operatora primatelja broja da operatoru davatelju broja snosi administrativne troškove vezane uz postupak prijena broja;

Odredbom članka 24., stavak 9. prijedloga Pravilnika propisano je da primatelj broja neće snositi administrativne troškove operatora davatelja broja vezane uz postupak prenosivosti broja.

Navedenom odredbom se zapravo ukida obveza operatora primatelja broja iz trenutno važećeg Pravilnika o prenosivosti broja da operatoru davatelju broja snosi administrativne troškove vezane uz postupak prijena broja, čime se protivno odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine br. 73/08 i 90/11, dalje u tekstu: ZEK) u suštini zapravo neosnovano propisuje obveza operatora kojemu krajnji korisnik podnese Zahtjev za prijenos broja da taj Zahtjev administrativno odradi i realizira prenošenjem broja u mrežu operatora primatelja broja, bez ikakve naknade, iako se na strani operatora davatelja broja pri tome generira određeni stvarni trošak.

Nesporno je da administrativna, u najvećem dijelu, i tehnička obrada Zahtjeva za prijenos broja na strani operatora davatelja broja uzrokuje određeni trošak. Ukidanje naknade koju je sukladno važećem Pravilniku operator primatelj broja trenutno dužan plaćati operatoru davatelju broja je protivno ZEK-om definiranoj obvezi troškovne usmjerenosti cijena te načelima transparentnosti i nediskriminacije.

Naime, sukladno ZEK-u, operator kojemu je određena obveza troškovne usmjerenosti cijena snosi teret dokazivanja da cijene njegovih usluga proizlaze iz troškova, uključujući razumnu stopu povrata ulaganja. S obzirom da bi se ukidanjem spomenutih naknada generirao dodatan trošak na strani operatora davatelja broja, postoji rizik da bi taj trošak operator davatelj broja netransparentno nadoknađivao kroz cijene svojih drugih usluga.

Isto bi imalo za posljedicu diskriminaciju krajnjih korisnika, budući da bi svi krajnji korisnici operatora davatelja broja, neovisno o tome jesu li zatražili i ostvarili uslugu prenosivosti broja ili nisu, u konačnici morali plaćati veću cijenu usluga iako određeni broj krajnjih korisnika ne bi spadao u skupinu onih koji bi generirali taj dodatan trošak koji je nastao na strani operatora davatelja broja.

Zaključno, analizom recentne prakse država članica Europske Unije utvrdili smo da ne nalazimo primjer države u kojoj nije dozvoljena troškovno orijentirana naknada koja pokriva administrativne troškove vezane uz postupak prenosivosti broja.¹

Slijedom navedenog, s obzirom da je predloženo ukidanje naknade za pokrivanje administrativnih troškova operatora davatelja broja protivno ZEK-u i nije u skladu s praksom provedenom u državama članicama Europske Unije, isto ne bi smjelo biti brisane iz teksta Pravilnika o prenosivosti broja koji je trenutno na snazi.

Prijedlog: izmjena odredbe članka 24., stavak 1. na način da isti glasi:

„Primatelj broja snosit će administrativne troškove operatora davatelja broja vezane uz postupak prijena broja, u iznosu od najviše 40,00 kuna po uspješno izvršenom Zahtjevu za prijenos broja.“

¹ www.cullen-international.hr

3. Članak 21., stavak 4. prijedloga Pravilnika – Uvođenje obveze plaćanja naknade u iznosu od 200,00 kuna primatelju broja od strane davatelja broja za svaki započeti radni dan preuranjenog/zakašnjelog prijenosa po zahtijevanom broju u nepokretnoj i pokretnoj mreži u slučaju da operator davatelj broja neopravdano izvan vremenskog okvira prijenosa broja izvrši prijenos broja;

Odredbom članka 21., stavak 4. predložena je nova naknada koju je operator davatelj obavezan isplatiti primatelju broja u slučaju da neopravdano, izvan prijedlogom Pravilnika propisanog vremenskog okvira, izvrši prijenos broja.

U obrazloženju prijedloga Pravilnika HAKOM navodi kako je predložena odredba u skladu s odredbom članka 30. Direktive o univerzalnim uslugama (Universal Service Directive 2009/136/EC).²

Navedenom odredbom članka 30., stavak 4., točka 3., Direktive o univerzalnim uslugama propisana je obveza uvođenja odgovarajućih sankcija prema operatorima, uključujući obvezu nadoknade štete krajnjim korisnicima, u slučaju kašnjenja s prijenosom broja ili zlorabe postupka prijenosa broja.

Dakle, navedena Direktiva doista definira obvezu sankcioniranja operatora u slučaju kašnjenja u prijenosu broja, kao i u slučaju zlorabe postupka prijenosa broja, ali ne način da davatelj broja bude u obvezi plaćati naknade primatelju broja, već na način koji bi osigurao da krajnjem korisniku bude nadoknađena šteta koja je uzrokovana time što njegov zahtjev za prijenos broja nije realiziran u predviđenim rokovima. Stoga je HT mišljenja da se uvođenjem predmetnih naknada ne postiže svrha predviđena spomenutom Direktivom. Upravo suprotno, nameću se dodatne obveze operatoru davatelju broja, bez da se sukladno ZEK-u osigurava visoka razina zaštite krajnjih korisnika usluga u njihovim odnosima s operatorima.

Prijedlog: brisati odredbu članka 21., stavak 4.

Ukoliko HAKOM ne prihvati prijedlog za brisanjem navedene odredbe i novim Pravilnikom o prenosivosti broja uvede naknadu za operatore u slučaju kašnjenja u postupku prijenosa broja, predlažemo istu uskladiti sa Direktivom o univerzalnim uslugama na način da se pravo na naknadu štete daje krajnjem korisniku i to u iznosu od 40,00 kuna za svaki započeti radni dan preuranjenog/zakašnjelog prijenosa po zahtijevanom broju u nepokretnoj i pokretnoj mreži. Kao referenca za predloženi iznos je uzeta naknada za pokrivanje administrativnih troškova prijenosa broja na koju po trenutno važećem Pravilniku o prenosivosti broja imaju pravo operatori davatelji broja.

Stoga, podredno predlažemo izmjenu odredbe članka 21., stavak 4. na način da isti glasi:

„U slučaju da operator davatelj neopravdano izvan vremenskog okvira prijenosa broja izvrši prijenos broja, obavezan je nadoknaditi krajnjem korisniku koji je podnio Zahtjev za prijenos broja za svaki započeti radni dan preuranjenog/zakašnjelog prijenosa po zahtijevanom broju u nepokretnoj i pokretnoj mreži naknadu u iznosu od 40,00 kuna.“

4. Članak 15., stavak 3. i članak 18., stavak 1. - Odbijanje prijenosa broja;

² „Member States shall ensure that appropriate sanctions on undertakings are provided for, including an obligation to compensate subscribers in case of delay in porting or abuse of porting by them or on their behalf”

U odredbama članka 15., stavak 3. i članka 18., stavak 1. preciznije su propisani slučajevi u kojima može doći do odbijanja Zahtjeva za prijenos broja, dok je postojanje nepodmirenih, a dospjelih dugovanja po zaprimljenim računima u trenutku podnošenja Zahtjeva za prijenos broja, koje je definirano kao jedan od dopuštenih razloga nemogućnosti (odbijanja) prijenosa broja u Pravilniku o prenosivosti broja koji je trenutno na snazi, brisano kao razlog za odbijanje Zahtjeva za prijenos broja.

HT ovim putem napominje kako je navedeni prijedlog HAKOM –a u suprotnosti s svrhom odredbe članka 48. ZEK-a temeljem koje operatori javno komunikacijskih usluga imaju pravo privremeno isključiti pretplatničku terminalnu opremu iz elektroničke komunikacijske mreže ako pretplatnik nije podmirio dugovanja za pružene usluge. Ostvarenjem ovog prava postiže se zaštita operatora kao vjerovnika, ali i zaštita krajnjeg korisnika kao dužnika. Naime, operator kao vjerovnik se zaštićuje od rizika budućih rizičnih potraživanja koja bi mogla nastati bez primjene isključenja, a s druge strane, krajnji korisnik se zaštićuje od budućih dugovanja koja bi pri tome nastala. Isključenje i ponovno uključenje nakon podmirjenja duga stimulira na podmirenje novčane obveze od strane krajnjeg korisnika te se isključenje može tretirati kao pozitivna mjera u jačanju odgovornosti i postizanju financijske discipline na strani krajnjeg korisnika kao dužnika.

Ukoliko bi se krajnjem korisniku omogućilo da bez obzira na postojanje nepodmirenih, a dospjelih dugovanja kod operatora davatelja broja u trenutku podnošenja Zahtjeva za prijenos broja, i dalje nastavi neometano koristiti elektroničku komunikacijsku uslugu kod drugog operatora, time bi se potaklo neodgovorno ponašanje krajnjih korisnika kao dužnika, a u konačnici se ne bi osigurala niti zaštita krajnjih korisnika, što HAKOM-u sigurno nije namjera.

Stoga, držimo da postupak prijenosa broja ne bi trebao omogućavati izbjegavanje plaćanja postojećih dugovanja krajnjeg korisnika na štetu operatora, kao i da se krajnjem korisniku ne bi trebao omogućavati prijenos broja u mrežu drugog operatora dok u potpunosti ne podmiri sva dugovanja prema operatoru davatelju broja.

Prijedlog: dopuna odredbe članka 15., stavak 3. na način da ista glasi:

„U slučaju prihvatanja Zahtjeva za prijenos broja, davatelj broja može iznimno, najkasnije 24 sata prije početka vremenskog okvira prijenosa broja, odbiti prijenos broja u slučaju da utvrdi zlouporabe elektroničkih komunikacijskih usluga uslijed kojih krajnjem korisniku bude ograničeno korištenje elektroničkih komunikacijskih usluga davatelja broja ili u slučaju da korisnik nije podmirio dugovanja po računima dospjelim do trenutka podnošenja Zahtjeva za prijenos broja.“

te dopuna odredbe članka 18., stavak 1. novom točkom koja glasi:

„postojanje nepodmirenih, a dospjelih dugovanja kod operatora davatelja broja u trenutku podnošenja Zahtjeva za prijenos broja.“

5. Usklađenje prijedloga Pravilnika o prenosivosti broja s prijedlog odluke HAKOM-a kojom se usklađuju uvjeti i rokovi za podnošenje zahtjeva za veleprodajne usluge HT-a:

HAKOM je u razdoblju od 21. lipnja 2012. godine do 16. srpnja 2012. godine proveo javnu raspravu o prijedlogu Odluke HAKOM-a kojom se usklađuju uvjeti i rokovi za podnošenje zahtjeva za veleprodajne usluge HT-a i to za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa, za uslugu najma korisničke linije, za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji i za uslugu predodabira operatora.

Nastavno na komentare koje je HT već dostavio HAKOM-u u okviru navedene javne dana 16. srpnja 2012. godine, HT još jednom ističe kako smatra da će unificiranje procedure prelaska krajnjih korisnika između operatora pridonijeti pojednostavljenju poslovnih odnosa između operatora i ujedno utjecati na smanjenje broja korisničkih prigovora po osnovi obveze plaćanja ugovornih kazni za slučaj prijevremenog raskida pretplatničkog ugovora sklopljenim uz uvjet određenog obveznog trajanja.

S tim u vezi, HT ovom prilikom naglašava da bi se tekst predmetnog prijedloga Pravilnika o prenosivosti broja trebao na odgovarajući način uskladiti s konačnom Odlukom HAKOM-a kojom se usklađuju uvjeti i rokovi za podnošenje zahtjeva za veleprodajne usluge HT-a i to u onim slučajevima kada krajnji korisnik podnosi Zahtjev za prijenos broja zajedno sa zahtjevom za veleprodajne usluge HT-a i to za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa, za uslugu najma korisničke linije, za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji i za uslugu predodabira operatora.

Prijedlog: na odgovarajući način prilagoditi tekst prijedloga Pravilnika konačnoj Odluci HAKOM-a kojom se usklađuju uvjeti i rokovi za podnošenje zahtjeva za veleprodajne usluge HT-a, a prijedlog koje Odluke je bio predmet javne rasprave koju je HAKOM proveo u razdoblju od 21. lipnja 2012. godine do 16. srpnja 2012. godine i u okviru koje javne rasprave je HT dostavio svoje komentare dana 16. srpnja 2012. godine.

KOMENTARI I PRIJEDLOZI NA OSTALE ODREDBE

RED BR.	OBVEZA	KOMENTAR	PRIJEDLOG
1.	Agencija može, ukoliko ocijeni potrebnim, u bilo kojem trenutku izmijeniti funkcionalnosti CABP radi poboljšanja učinkovitosti postupka prijenosa broja i pružanja drugih usluga krajnjim korisnicima, vodeći računa o mogućim troškovima na strani operatora te o navedenim izmjenama obavijestiti operatore. (Članak 3., stavak 8.)	S obzirom da svaka izmjena funkcionalnosti CABP-a iziskuje određene izmjene na lokalnim bazama prenesenih brojeva (dalje u tekstu: LBPB) na strani operatora, kao i u nekim slučajevima određena testiranja za koje je potrebno izdvojiti određeno vrijeme, potrebno je da HAKOM prije navedenih izmjena u primjerenom roku obavijesti operatore i ostavi im dovoljan rok za pripremu svojih LBPB-a.	Predlažemo dopuniti tekst odredbe članka 3., stavak 8. prijedloga Pravilnika na način da ista glasi: „Agencija može, ukoliko ocijeni potrebnim, u bilo kojem trenutku izmijeniti funkcionalnosti CABP radi poboljšanja učinkovitosti postupka prijenosa broja i pružanja drugih usluga krajnjim korisnicima, vodeći računa o mogućim troškovima na strani operatora i <u>potrebnom vremenu implementacije promjena u LBPB te navedene izmjene najaviti operatorima u primjerenom roku.</u> “
2.	Davatelj broja obvezan je na zahtjev primatelja broja, u elektroničkom obliku, dostavljati primatelju broja specificirano dnevno izvješće o obrađenim zahtjevima za aktivacijom usluge prijenosa broja (Članak 4., stavak 5.)	Budući da CADB sadrži sve podatke o zaprimljenim zahtjevima za aktivacijom usluge prijenosa broja, smatramo da je navedena obveza davatelja broja suvišna te predlažemo brisanje predmetne odredbe te uvođenje dodatne funkcionalnosti CADB-a o pokretanju izvještaja na zahtjev operatora primatelja broja i operatora davatelja prema odgovarajućim parametrima ovisno o tome tko pokreće izvještaj.	Predlažemo brisanje odredbe članka 4., stavak 5. prijedloga Pravilnika.
3.	Zahtjev za prijenos broja Primatelj broja mora podnositelja Zahtjeva za prijenos broja prilikom zaprimanja zahtjeva upoznati s postupkom prijenosa broja te obavijestiti o sljedećem:	Komentar je dan u okviru točke 4. Osnovnih komentara i prijedloga na pojedine odredbe prijedloga Pravilnika.	Predlažemo dopuniti odredbu članka 11., stavak 3. prijedloga Pravilnika dodatnom točkom koja glasi: „načinu podmirivanja tekućih dugovanja za

	<p>a. vremenskom okviru prijenosa broja, b. uslugama davatelja broja koje prestaju nakon prijenosa broja u mrežu primatelja broja, c. opsegu korištenja i aktivaciji usluga primatelja broja, d. načinu podmirivanja dugovanja zbog prijevremenog raskida ugovora s davateljem broja, <u>e. svim razlozima odbijanja Zahtjeva za prijenos broja,</u> <u>f. svim razlozima odgode roka za prijenosa broja,</u> <u>g. svim brojevima u ISDN ili VoIP seriji koji se odnose na isti telefonski priključak,</u> <u>h. usluzi obavijesti o prenosivosti broja.</u></p> <p>(novine su podcrtane) (Članka 11., stavak 3.)</p>		<p>obavljene elektroničke komunikacijske usluge u mreži davatelja broja,“</p>
<p>4.</p>	<p>U slučaju kada krajnji korisnik uz prijenos broja želi ugovoriti i dodatne usluge koje primatelj broja mora ugovoriti na veleprodajnoj razini, obavezan je ispuniti Zahtjev za prijenos broja iz Dodatka 2.</p> <p>U navedenom slučaju primatelj i davatelj broja obvezani su poštivati procedure i rokove propisane odgovarajućom standardnom ponudom za zatraženu uslugu te moraju omogućiti istovremenu aktivaciju svih usluga koje je korisnik zatražio. U opisanoj situaciji sve usluge moraju se aktivirati istovremeno te nije moguće odgoditi prijenos broja iz razloga propisanog člankom 16. stavkom 1. točkom c ovog pravilnika. (Članak 11., stavak 8.)</p>	<p>U Dodatku 2. prijedloga Pravilnika je uz postojeći obrazac Zahtjeva za prijenos broja definiran i dodatni obrazac Zahtjeva za prijenos broja u nepokretnoj mreži uz odgovarajuću veleprodajnu uslugu za slučaj kada krajnji korisnik koji želi prenijeti broj u mrežu drugog operatora ujedno želi ugovoriti i dodatne usluge koje primatelj broja prethodno mora ugovoriti s davateljem broja na veleprodajnoj razini.</p> <p>HT je suglasan s predloženom izmjenom, ali radi usklađenja teksta Pravilnika predlaže izmjenu broja članka na koji se odredba referira.</p>	<p>Predlažemo izmijeniti odredbu članka 11., stavak 8. Prijedloga Pravilnika na način da ista sada glasi:</p> <p>„U slučaju kada krajnji korisnik uz prijenos broja želi ugovoriti i dodatne usluge koje primatelj broja mora ugovoriti na veleprodajnoj razini, obavezan je ispuniti zahtjev za prijenos broja iz Dodatka 2. U navedenom slučaju primatelj i davatelj broja obvezani su poštivati procedure i rokove propisane odgovarajućom standardnom ponudom za zatraženu uslugu te moraju omogućiti istovremenu aktivaciju svih usluga koje je korisnik zatražio. U opisanoj situaciji sve usluge moraju se aktivirati istovremeno te nije moguće odgoditi prijenos broja iz razloga</p>

			propisanog člankom <u>17., stavak 1.</u> , točka c. ovog Pravilnika.“
5.	<p>Identifikacija podnositelja Zahtjeva za prijenos broja</p> <p>Ukoliko je podnositelj Zahtjeva za prijenos broja fizička osoba, identifikacija se obavlja pomoću osobne iskaznice ili drugog dokumenta kojim se dokazuje identitet osobe. Iznimno, identifikacija fizičke osobe korisnika unaprijed plaćene usluge (engl. „pre-paid“) obavlja se uvidom u SIM karticu i PUK broj. (Članak 12., stavak 2.)</p>	Iz predložene odredbe Pravilnika proizlazi da podnositelj Zahtjeva za prijenos broja za identifikaciju više ne treba dati na uvid primatelju broja račun za elektroničke komunikacijske usluge izdan od davatelja broja ne stariji od tri mjeseca. Iako navedeno predstavlja pojednostavljenje procesa prijenosa broja za krajnjeg korisnika, isto za operatore, kako davatelje tako i generira dodatne administrativne poslove u slučajevima kada, primjerice, Zahtjeve za prijenos broja podnose osobe nisu u pretplatničkom odnosu s operatorom davateljem broja, kao i u slučaju navođenja pogrešnih podataka o operatoru davatelju broja u Zahtjevu za prijenos broja.	<p>Predlažemo dopuniti odredbu članka 12., stavak 2. prijedloga Pravilnika slijedećom rečenicom:</p> <p>„Podnositelj Zahtjeva je prilikom identifikacije, na zahtjev, uz prethodno navedeno, dužan dostaviti na uvid i račun za elektroničke komunikacijske usluge izdan od davatelja broja ne stariji od tri mjeseca“</p>
6.	<p>Početak realizacije Zahtjeva za prijenos broja</p> <p>Primatelj broja unosi bez odgode Zahtjev za prijenos broja u CABP od kojeg trenutka se smatra da je davatelj broja zaprimio navedeni zahtjev, osim u slučaju ako je Zahtjev za prijenos broja unesen u CABP neradnim danom u kojem slučaju se smatra zaprimljenim prvog sljedećeg radnog dana. (Članak 13., stavak 1.)</p>	S obzirom na činjenicu da u praksi zbog radnog vremena operatora i nedostatka ljudskih resursa Zahtjevi za prijenos broja koji su zaprimljeni radnim danom nakon 16.00 sati ne mogu biti obrađivani od strane davatelja broja niti uneseni u CADB, smatramo da bi u Pravilniku trebalo drugačije definirati vrijeme početka realizacije Zahtjeva za prijenos broja.	<p>Predlažemo dopuniti odredbu članka 13., stavak 1. prijedloga Pravilnika na način da ista sada glasi:</p> <p>„Primatelj broja unosi bez odgode Zahtjev za prijenos broja u CABP od kojeg trenutka se smatra da je davatelj broja zaprimio navedeni zahtjev, osim u slučaju ako je Zahtjev za prijenos broja unesen u CABP neradnim danom ili radnim danom <u>iza 16.00 sati</u> u kojem slučaju se smatra zaprimljenim prvog sljedećeg radnog dana.“</p>
7.	Rokovi za prijenos broja u nepokretnoj mreži	Rokovi za prijenos broja su u prijedlogu Pravilnika	Predlažemo dopuniti odredbu članka 14.,

	<p>Postupak prijenos broja u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži ne može trajati dulje od 5 radnih dana od dana kada je davatelj broja zaprimio Zahtjev za prijenos broja.</p> <p>Davatelj broja obvezan je u roku 3 radna dana od dana zaprimanja Zahtjeva za prijenos broja provjeriti mogućnost prenosivosti broja <u>i putem CABP-a</u> obavijestiti primatelja broja o prihvaćanju ili odbijanju Zahtjeva za prijenos broja ili odgodi roka za realizaciju prenosivosti broja. (novine su podcrtane) (Članak 14.)</p>	<p>ostali neizmijenjeni, ali se novina sastoji u tome što je sada jasno specificirano da je davatelj broja obvezan obavijestiti primatelja broja o prihvaćanju, odbijanju ili odgodi roka za realizaciju prijensa broja putem CABP-a.</p> <p>Predlažemo dopuniti odredbu članka 14., stavak 1., predloženom iznimkom budući da smo mišljena da bi se ovisno o zahtjevu krajnjeg korisnika prijenos broja trebao moći realizirati na određeni (željeni) datum koji bi, u slučaju postojanja takvog zahtjeva krajnjeg korisnika, mogao biti duži od 5 radnih dana od dana kada je davatelj broja zaprimio Zahtjev za prijenos broja.</p>	<p>stavak 1. prijedloga Pravilnika na način da ista sada glasi:</p> <p>„Postupak prijensa broja u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži ne može trajati dulje od 5 radnih dana od dana kada je davatelj broja zaprimio Zahtjev za prijenos broja, <u>osim u slučaju ako korisnik u Zahtjevu navede željeni datum prijensa broja koji je duži od 5 radnih dana.</u>“</p>
8.	<p>Iznimno, u slučaju kada do odgode dođe iz razloga što se Zahtjev za prijenos broja ne odnosi na sve brojeve unutar usluge VPN, ukoliko podnositelj Zahtjeva za prijenos broja na ponovni poziv primatelja broja dopuni Zahtjev za prijenos broja na način da su istim obuhvaćeni svi brojevi unutar usluge VPN grupe ili ISDN serije istog priključka, primatelj broja s podnositeljem Zahtjeva za prijenos broja mora bez odgode dogovoriti novi datum prijensa broja.</p> <p>U protivnom Zahtjev za prijenos broja će se odbiti te će se na odgovarajući način primijeniti odredbe vezane uz odbijanje prijensa broja ovog Pravilnika. (Članak 17., stavak 2.)</p>	<p>Odredbu je potrebno primijeniti i za slučajeve navedene pod točkama a. i b. bez kojih administrativna provjera zahtjeva za prijenos broja ne može biti izvršena od strane davatelja broja.</p>	<p>Predlažemo dopuniti odredbu članka 17., stavak 2. prijedloga Pravilnika slijedećom rečenicom:</p> <p>„Također, iznimno, u slučajevima iz stavka 1. točke a. i b., ovog članka, ukoliko primatelj broja na ponovni poziv davatelja broja ne dostavi dopunjeni Zahtjev za prijenos broja, davatelj broja može odbiti Zahtjev za prijenos broja te će se na odgovarajući način primijeniti odredbe članka 18. ovog Pravilnika.“</p>
9.	<p>Primatelj broja obvezan je bez odgode obavijestiti CABP o novom datumu prijensa broja koji je dogovorio s krajnjim korisnikom, od kojeg trenutka se smatra da je davatelj broja obaviješten o novom</p>	<p>Potrebno je uvesti rok za odgovor za primatelja broja na predloženu odgodu davatelja broja radi transparentnosti i preuzimanja odgovornosti od strane primatelja broja.</p>	<p>Predlažemo izmijeniti odredbu članka 17., stavak 5. prijedloga Pravilnika na način da ista glasi:</p>

	<p>datumu prijenosa broja.</p> <p>U slučaju ako je obavijest unesena u CABP neradnim danom smatra se da je davatelj broja o novom datumu prijenosa broja obaviješten prvog sljedećeg radnog dana. (Članak 17., stavci 5. i 6.)</p>		<p>„Primatelj broja obvezan je <u>najkasnije u roku od 2 dana</u> obavijestiti CABP o novom datumu prijenosa broja koji je dogovorio s krajnjim korisnikom , od kojeg trenutka se smatra da je davatelj broja obaviješten o novom datumu prijenosa broja.“</p>
10.	<p>Odbijanje prijenosa broja</p> <p>Zahtjev za prijenos broja može se odbiti samo u sljedećim slučajevima:</p> <p>a. ako se zatraženi broj već nalazi u postupku prijenosa odnosno u slučaju postojanja ranije predanog zahtjeva za prijenos istog broja,</p> <p>b. ako je pretplatnički broj za koji se traži prijenos trajno isključen iz mreže davatelja broja,</p> <p>c. ako je zahtijevani datum prijenosa broja kraći od roka propisanog Pravilnikom za nepokretnu odnosno pokretnu mrežu,</p> <p>d. ako je zahtijevani datum prijenosa broja duži od 60 dana od dana podnošenja Zahtjeva za prijenos broja u nepokretnoj odnosno duži od 21 dan od dana podnošenja Zahtjeva za prijenos broja u pokretnoj mreži,</p> <p>e. ako korisnik unaprijed plaćene usluge (engl. „pre-paid“) izgubi pravo na korištenje broja (SIM deaktiviran) ili korisnik unaprijed plaćene usluge nije ostvario prvi poziv (SIM neaktivan) ili ako davatelj broja utvrdi da serijski broj SIM kartice ne odgovara PUK broju,</p> <p>f. tehnička nemogućnost realizacije zahtjeva za veleprodajnu uslugu širokopojasnog pristupa ili uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji ukoliko primatelj broja istovremeno sa zahtjevom za navedene</p>	<p>Predlažemo brisanje odredbe članka 18., stavak 1., točka a. prijedloga Pravilnika iz razloga što CABP ima kontrolu unosa Zahtjeva za prijenos broja pa u praksi niti ne može doći do situacije da primatelj broja u CABP unese zahtjev za prijenos broja za telefonski broj za koji je prijenos broja već u postupku prijenosa.</p> <p>HT predlaže navedenu dopunu odredbe članka 18., stavak 1., točka b. budući da se se na privremeno isključenom telefonskom broju ne mogu realizirati servisi ni na zahtjev krajnjeg korisnika niti na zahtjev operatora.</p> <p>Predlažemo brisanje odredbe članka 18., stavak 1., točka c. prijedloga Pravilnika, jer CABP ima kontrolu upisa Zahtjeva za prijenos broja u propisanim rokovima. Naime, ukoliko je na Zahtjevu za prijenos broja upisan datum koji je kraći od datuma koji je upisan u CABP prijenos će se izvršiti u skladu sa datumom iz CABP-a.</p>	<p>Predlažemo brisanje odredbe članka 18., stavak 1., točka a. prijedloga Pravilnika.</p> <p>Predlažemo nadopuniti odredbu članka 18., stavak 1., točka b. prijedloga Pravilnika na način da ista sada glasi:</p> <p>„ako je pretplatnički broj za koji se traži prijenos <u>privremeno ili</u> trajno isključen iz elektroničke komunikacijske mreže davatelja broja.“</p> <p>Predlažemo brisanje odredbe članka 18., stavak 1., točka c. prijedloga Pravilnika.</p>

	<p>usluge zatraži i uslugu prenosivosti broja, g. ako je pretplatnički broj za koji se traži prijenos FGSM numeracija, a primatelj broja ne može tehnički omogućiti uporabu iste, h. povlačenje zahtjeva za veleprodajnu uslugu širokopojasnog pristupa ili uslugu izdvojenog pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji ukoliko primatelj broja istovremeno sa zahtjevom za navedene usluge zatraži i uslugu prenosivosti broja. i. <u>ako pretplatnički broj za koji se traži prijenos ne glasi na ime podnositelja zahtjeva za prijenos broja.</u> (novina je podcrtana) (Članak 18., stavak 1.)</p>	<p>Predlažemo brisanje odredbe članka 18., stavak 1., točka d. prijedloga Pravilnika, jer CABP ima kontrolu upisa Zahtjeva za prijenos broja u propisanim rokovima. Naime, ukoliko je na Zahtjevu za prijenos broja upisan datum koji je kraći od datuma koji je upisan u CABP prijenos će se izvršiti u skladu sa datumom iz CABP.</p> <p>Predlažemo u odredbi članka 18., stavak 1. prijedloga Pravilnika dodati točku j. zbog toga što u slučaju kada je krajnji korisnik prethodno pokrenuo postupak preseljenja, promjenu u nazivu krajnjeg korisnika ili postupak promjene priključka nije moguće izvršiti prijenos broja dok prethodno pokrenuti postupci nisu okončani. Stoga, krajnji korisnik tek po okončanju spomenutih postupaka može podnijeti novi Zahtjev za prijenos broja</p> <p>Predlažemo u odredbi članka 18., stavak 1. Prijedloga Pravilnika dodati točku k. Naime, ukoliko je u CABP krivo upisana numeracija broja koji se prenosi, Zahtjev za prijenos broja se mora odgoditi budući da se prijenos broja i ažuriranje CADB i LBPB</p>	<p>Predlažemo brisanje odredbe članka 18., stavak 1., točka d. prijedloga Pravilnika.</p> <p>Predlažemo u odredbi članka 18., stavak 1. Prijedloga Pravilnika dodati točku j. koja glasi:</p> <p>„j. u slučaju da je krajnji korisnik predao jedan od zahtjeva za preseljenje, za promjenu u nazivu krajnjeg korisnika ili promjenu priključka (ISDN u POTS ili POTS u ISDN)“</p> <p>Predlažemo u prijedlogu Pravilnika dodati točku k. koja glasi:</p> <p>„k. ako se upis numeracije u CADB ne odnosi na sve brojeve unutar usluge VPN</p>
--	---	--	--

		vrši upravo prema upisu numeracije u CADB.	grupe ili ISDN serije istog priključka.“
11.	<p style="text-align: center;">Vremenski okvir prijenosa broja</p> <p>Vremenski okvir prijenosa broja je <u>razdoblje od isključenja broja iz mreže davatelja broja do uključivanja broja u mrežu primatelja broja.</u></p> <p>Vremenski okvir prijenosa broja ne smije trajati duže od 3 sata i <u>to samo u sljedećim razdobljima: radnim danom od 08,00 do 11,00 sati ili od 13,00 do 16,00 sati.</u> (novine su podcrtane) (Članak 22., stavci 1. i 2.)</p>	<p>Prijedlog izmjene poslijepodnevnog vremenskog okvira prijenosa broja temelji se na činjenici da se u praksi tehničari davatelja broja koji na terenu rade na poslovima izdvajanja parica vraćaju u ured kratko prije 16,00 sati te nakon dolaska rade razduženja kartica. Nakon razduženja aktivnosti od strane tehničara u slučajevima kada automatski proces ne radi ispravno proces se mora odrađivati ručno u mreži davatelja broja. Radno vrijeme djelatnika koji odrađuju ručni proces je do 16.00 sati te ručni proces nema tko odraditi, posljedica ovog spleta okolnosti je da krajnjeg korisnika ne mogu dobiti korisnici iz svih mreža. Stoga bi, ukoliko predložena izmjena bude prihvaćena, tehničari mogli razduživati svoje zadatke do 15,00 sati čime bi u slučaju neispravnog rada automatskog procesa ostalo dovoljno vremena da se ručno odradi aktivacije usluge prijenosa broja u mreži davatelja broja. Na ovaj način bi se spriječili slučajevi da korisnici od petka poslijepodne nemaju uslugu do ponedjeljka ujutro.</p>	<p>Predlažemo izmijeniti odredbu članka 22., stavak 2. prijedloga Pravilnika na način da ista glasi:</p> <p>„Vremenski okvir prijenosa broja ne smije trajati duže od 3 sata i to samo u sljedećim razdobljima: radnim danom od 08,00 do 11,00 sati ili <u>od 12,00 do 15,00 sati.</u>“</p>
12.	<p style="text-align: center;">Naknade u vezi s uslugom prenosivosti broja</p> <p>Primatelj broja će operatoru kojem su brojevi dodijeljeni primarnom dodjelom plaćati godišnju naknadu za svaki broj koji je prenesen u njegovu elektroničku komunikacijsku mrežu, a koja je određena Pravilnikom o plaćanju naknada za</p>	<p>Ova obveza ne predstavlja novinu, ali je predmetnom odredbom preciznije definirana godišnja naknada koju je primatelj broja u obvezi plaćati operatoru kojem su brojevi dodijeljeni primarnom dodjelom za svaki broj koji je prenesen u njegovu mrežu.</p> <p>Budući da HAKOM raspolaže podacima o</p>	<p>Predlažemo izmijeniti odredbu članka 24., stavak 1. prijedloga Pravilnika na način da ista glasi:</p> <p>„Primatelj broja će na temelju računa koje izdaje Agencija plaćati godišnju naknadu za svaki broj koji je prenesen u njegovu</p>

	<p>obavljanje poslova Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije. (Članak 24., stavci 1. i 2.)</p>	<p>prenesenim brojevima te o točnim datumima prijenosa broja predlaže se da HAKOM vrši fakturiranje numeracije na godišnjoj razini pri čemu bi prilikom naplate primarno dodijeljene numeracije izvršio i umanjenje za prenesen brojeve za prošlu godinu iz mreže davatelja broja u mrežu primatelja broja i uvećanje za prenesene brojeve iz mreže davatelja broja u mrežu primatelja broja.</p> <p>Također, još jedno želimo skrenuti pozornost kako je operator kojem je primarno dodijeljen pojedini blok brojeva u nepovoljnijem položaju od operatora primatelja broja iz razloga što operator primatelj broja plaća iznose naknada samo za one brojeve koji se zaista i koriste, dok operator davatelj broja kojem je primarno dodijeljen blok brojeva iz kojeg je prenesen broj ima obvezu plaćanja cijelog bloka brojeva neovisno o tome da li se brojevi u tom bloku koriste ili ne. Na taj način moguća je situacija da operator u pojedinom bloku brojeva koji mu je primarno dodijeljen koristi samo mali broj brojeva ili čak ne koristi niti jedan broja, a da se ostali brojevi koriste u drugim mrežama primatelja brojeva. U tom slučaju operator kojem je primarno dodijeljen blok brojeva nije u mogućnosti prenijeti takav blok brojeva drugom operatoru, niti ga vratiti HAKOM-u, a istovremeno mora snositi trošak takvog bloka brojeva. Stoga smatramo kako je potrebno naći rješenje, bilo kroz ovaj Prijedlog Pravilnika, bilo kroz izmjene Pravilnika o plaćanju naknada za obavljanje poslova Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije i Pravilnika o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra, kako bi se omogućilo da trošak takvog</p>	<p>elektroničku komunikacijsku mrežu, dok će se operatoru kojem je primarno dodijeljen blok brojeva iz kojeg su preneseni brojevi godišnja naknada umanjiti za svaki broj koji je prenesen iz njegove elektroničke komunikacijske mreže.“</p> <p>Predlažemo izmijeniti odredbu članka 24., stavak 2. prijedloga Pravilnika na način da ista glasi:</p> <p>„Naknada iz stavka 1. Ovog članka određena je Pravilnikom o plaćanju naknada za obavljanje poslova Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije i <u>Pravilnikom o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra.</u>“</p>
--	--	--	--

		<p>bloka brojeva operatori razmjerno podijele.</p> <p>Nadalje u stavku 2. kao osnova za plaćanje naknade navodi se samo Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije, do k je izostavljeno navođenje i Pravilnika o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra, a na temelju kojeg se također plaćaju naknade za pravo uporabe brojeva i koji se navodi i u važećem Pravilniku o prenosivosti broja</p>	
13.	<p>Ukoliko davatelj broja nema drugih brojeva u sekundarnoj dodjeli u određenom bloku koje koristi u svojoj mreži, a svi preostali brojevi u tom bloku su u mreži jednog operatora kao preneseni brojevi, primatelj broja i davatelj broja mogu zatražiti prijenos prava na uporabu brojeva sukladno Pravilniku o dodjeli adresa i brojeva. (Članak 24., stavak 10.)</p>	<p>Vezano uz predloženu odredbu iz članka 24., stavak 10. prijedloga Pravilnika, smatramo kako bi istu bilo potrebno izmijeniti na način da se osigura da primatelj broja bude obavezan prihvatiti prijedlog davatelja broja za prijenos prava na uporabu brojeva u slučaju koji je opisan.</p>	<p>Predlaže se izmjena odredbe članka 24., stavak 10., na način da isti glasi:</p> <p>„Ukoliko davatelj broja nema drugih brojeva u sekundarnoj dodjeli u određenom bloku koje koristi u svojoj mreži, a svi preostali brojevi u tom bloku su u mreži jednog operatora kao preneseni brojevi, <u>na prijedlog davatelja broja, primatelj broja i davatelj broja će zatražiti prijenos prava na uporabu brojeva sukladno Pravilniku o dodjeli adresa i brojeva.</u>“</p>